

Economia

Emergència econòmica

La construcció i part de la indústria tanquen en una jornada caòtica

Els empleats en serveis essencials necessiten un certificat de l'empresa per moure's

BARCELONA/MADRID Redacció

En una jornada caòtica pels dubtes sobre les empreses afectades pel decret de tancament van ser les constructors i les indústries que no estaven immerses en un ERTO (expedient de regulació temporal d'ocupació) les que majoritàriament van iniciar ahir el tancament fins després de Setmana Santa. Al sector serveis hi va haver menys afectació perquè una part estava ja tancada (com l'hostaleria i la restauració), mentre una altra (serveis professionals) opera via teletreball.

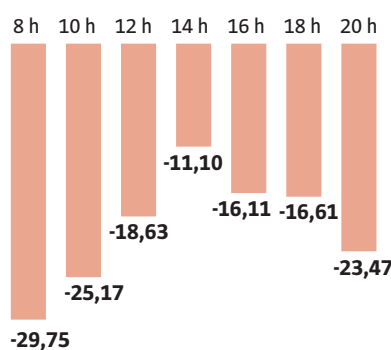
A Catalunya, la cimentera Ciments Mollins, la química Azko o les siderometal·lúrgiques Federal

Mogul i Comforsa van decidir tancar en compliment de la norma aprovada i donaran un permís retribuït als seus treballadors. En el cas de Molins, el procés per paraitzar el forn més gran (el de Sant Vicenç dels Horts) s'allargarà durant unes hores.

Una altra empresa, Celsa, una de les acereries més grans d'Espanya amb seu a Castellbisbal, analitzava ahir amb les autoritats la possibilitat de mantenir les instal·lacions obertes per si podia acollir-se a alguna de les excepcions que preveu la norma. És el que ha fet la històrica siderometal·lúrgica La Farga a les Masies de Voltregà, que hi manté l'activitat perquè -assegueren fonts de l'empresa- produeix

CAIGUDA DEL CONSUM DE LA LLUM DES D'ABANS DE LA CRISI...

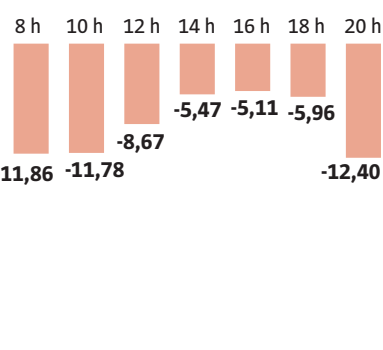
Variació del consum en percentatge, del 9 al 30 de març, per franges horàries

FONT: elaboració pròpia, amb dades de REE

...I DES DE DILLUNS PASSAT

Variació del consum en percentatge, del 23 al 30 de març, per franges horàries

LA VANGUARDIA

material mèdic i per a la indústria agroalimentària.

Fonts del sector de la siderúrgia van assenyalar ahir que és imprescindible que "el Govern aclareixi per escrit si poden continuar operant o no ja que després de diverses converses mantingudes amb diversos ministeris no han obtingut una resposta clara".

Catalunya és una de les comunitats més afectades, ja que és on més pes té el sector industrial. Fora de la comunitat destaquen els tancaments de l'antiga Alcoa (siderometal·lúrgica) o de la de rajoles Keraben. On ha tingut més impacte -van explicar fonts de Foment del Treball i de la Unió Patronal Metal·lúrgica- és a les petites empre-

Moratòria per a autònoms i pimes

■ El Govern està ultimant una moratòria dels pagaments a la Seguretat Social per a autònoms i una part de les pimes, segons van informar ahir fonts properes al Govern.

Aquesta mesura, que podria tenir una durada sis mesos i ser aprovada en el Consell de Ministres d'aquest dimarts, ja va ser reclamada pels sectors afectats, tant per les associacions d'autònoms com per les organitzacions empresarials, que demanen la congelació del pagament de l'IVA i les quotes socials durant el primer trimestre de l'any per a tots els negocis, remarcant que dos terços de les despeses mensuals dels seus negocis està relacionades amb el lloguer de locals i el pagament de nòmines. Serà el Ministeri de Seguretat Social el que s'encarregarà d'articular la possible mesura i establir les condicions.

En paral·lel, l'Executiu treballa en un subsidi per a les empleades de la llar que hagin perdut la seva feina o hagin quedat temporalment a l'atur com a conseqüència del coronavirus, que consistiria en una ajuda extraordinària que duraria un mes i equivaldria al 70% de la base de cotització.

ses. En les del sector de l'automoció es va notar poc perquè ja havien tancat per falta de peces.

Un indicador que mostra com moltes empreses han hagut de tancar és el de la demanda elèctrica. Amb dades de l'operador del sistema (REE), la caiguda més significativa es produeix a primera hora del matí. Des de dilluns passat 9 de març, quan encara no s'havia decretat l'estat d'alarma a Espanya, els descensos a les vuit del matí van ser ahir de gairebé el 30%. Després, les caigudes van disminuint i són de l'entorn del 16% en funció de l'hora (vegeu els gràfics). De mitjana, expliquen fonts de REE, "en les dues primeres setmanes la caiguda de la demanda ha estat del 10%". I ahir es van observar "caigudes del 8% addicional".

"És difícil conèixer amb precisió com es comportarà la demanda en les properes setmanes perquè estem en un context d'incertesa molt elevada. A més, cal tenir en compte la moratòria de 24 hores per a la suspensió de les activitats no essencials. Per aquest motiu, haurem d'esperar fins a meitat de la setmana per apreciar el nou comportament de la demanda", van apuntar les mateixes fonts. En general, la demanda dels grans

consumidors d'electricitat a Espanya suposa el 48% del total.

Si l'anàlisi es duu a terme respecte a dilluns passat, els descensos són menys vistosos. Es mouen en forquilles d'entre el 5% i el 12% en funció de l'hora. El que els gràfics mostren també és que en comparació amb el que succeïa abans de l'actual crisi, el consum fort de llum s'inicia ara més tard, en trobar-se molta gent teletreballant a casa.

A més del consum energètic, en la mobilitat també s'aprecien els efectes del confinament. El ministre de Transporte, José Luis Ábalos, va dir que ahir a la xarxa de rodalies el descens va ser del 40% respecte dilluns anterior, que ja estava afectat pel confinament. I en vehicles lleugers el descens era del 30% respecte a fa just una setmana.

El ministre va anunciar que les empreses que no s'aturin perquè presten serveis especials hauran

Obres. Els treballadors autònoms de la construcció —encara que poden continuar treballant— es veuran també molt perjudicats

per l'aturada de les obres i de l'activitat dels assalariats del sector. Hi ha uns 256.000 empresaris autònoms en la construcció

de donar als seus empleats "un certificat de declaració responsable" per justificar els desplaçaments davant la policia.

En la construcció, el decret del Govern ha paralytitzat el sector excepte en molt pocs casos en els quals hi ha obres en curs que es consideren essencials, va reconèixer Juan Lazcano, president de la Confederació Nacional de la Construcció (CNC). La paralytització afecta a un milió de treballadors assalariats, mentre que els 256.000 autònoms no estan inclosos al decret però amb les obres aturades no podran certificar ni tampoc tenir ingressos, va reconèixer Lazcano. La patronal es va oposar fins al mateix diumenge que es paralytitzés l'activitat, demanant una avaluació del risc obra a obra. Segons el parer de Lazcano, les que es realitzen en espais oberts i fora de la trama urbana, i amb processos de vegades molt mecanitzats, podien continuar sense risc. En canvi, els col·legis professionals d'Arquitectes, Arquitectes Tècnics i Enginyers de la construcció van demanar la paralytització total per preservar la salut dels operaris.

La setmana passada encara estaven en marxa el 66% de les obres a Espanya, percentatge que en algunes comunitats rondava el 50%,

SECTOR

L'aturada de les obres afecta més d'un milió d'assalariats i 256.000 autònoms a Espanya

ENERGIA

El consum elèctric va caure ahir entre un 5 i un 12% en relació amb la setmana passada

mentre que en altres com Navarra era del 100%, segons un estudi elaborat pel Consell General de l'Arquitectes tècnics, que assenyalava que el 89% de les obres que continuaven actives no tenien caràcter essencial. Lazcano va explicar que moltes obres ja havien parat per falta de materials, del contractista o de subcontractes, o per la impossibilitat que hi arribessin els treballadors per les restriccions de mobilitat.

La patronal va lamentar que la paralytització de l'activitat serà un cop molt dur per a moltes empreses que amb prou feines s'han recuperat de l'anterior crisi: el sector va facturar a Espanya 250.000 milions d'euros el 2008 i només 125.000 l'any passat, i en aquest període ha perdut a més un milió de llocs de treball. Per això el president de la CNC va demanar al Govern espanyol que acceleri l'accés a les línies d'aval, i que aquestes cobreixin també l'activitat realitzada i que no s'ha pogut facturar. "La supervivència de milers d'empreses i llocs de treball depèn que aconseguim ràpidament liquiditat", va reconèixer.●

Text elaborat per: EDUARDO MAGALLÓN, CONCHI LAFRAYA I ROSA SALVADOR

Arribar a fi de mes a Europa

ANÀLISI

Manel Pérez

El 54% de les llars espanyoles tenien davant d'aquesta crisi sanitària alguna dificultat —entre molta o certa— per arribar a final de mes, d'acord amb les enquestes de l'Institut Nacional d'Estadística. Un estat de coses que la creixent desigualtat ha anat accentuant en l'última dècada.

Aquest percentatge dona idea del tremend cost potencial, però en termes socials, que té l'actual estat de postració de l'economia. La pèrdua d'ingressos que porta pot portar a situacions límit milions de persones que ja en situació de normalitat vivien amb ingressos inferiors a les seves necessitats.

Amb l'arribada del final del mes de març i el començament d'abril, després de tres setmanes amb l'economia aturada, el nombre de persones en conflictes creixerà i les situacions de dificultat s'agreuaran. I, en conseqüència, la pressió sobre el pressupost públic serà més forta, ja que augmentarà l'esforç econòmic necessari per cobrir les necessitats més peremptòries dels conciutadans. I haurà de sostenir-se durant setmanes, en el millor dels casos.

L'obligació d'un Estat eficaç, en un país desenvolupat i amb una economia avançada, és donar cobertura al conjunt de la població i en especial als que estan sent més castigats per la crisi. El Govern espanyol ha aprovat programes de cobertura per a aquelles situacions crítiques i ara aquestes mesures passaran la prova de la realitat.

El 54% de les famílies tenien algun problema per arribar a fi de mes abans de la crisi del coronavirus

La pèrdua de riquesa econòmica, o l'empobriment, del país comença a ser més visible i palpable. El volum de la caiguda encara no es pot establir, encara que en aquesta setmana es tindran els primers elements de judici, amb l'atur registrat i els afiliats de la seguretat social.

Per això, el marc de la política econòmica està canviant radicalment. D'un escenari de moderada desacceleració a un de profunda recessió per un temps pendent d'establir.

La gravetat de la caiguda ha portat els guardians de l'ortodòxia —banquers centrals, grans empresaris i governs conservadors— a convergir amb els que ja abans eren partidaris d'aquelles polítiques de despesa. Evitar ara amb tots els mitjans tant com es pugui el dany permetrà recuperar-se millor demà, quan la pandèmia hagi estat vençuda. Aquest és el consens gairebé unànime.

Menys acord hi ha sobre quant temps s'haurà de mantenir aquesta política econòmica. El debat sobre la sostenibilitat del deute contret per finançar aquesta crisi, passarà a ser l'eix del debat polític.

Part de la resposta es gestarà

Si Europa no comparteix la factura, vindran llargs anys d'aspres debats sobre retallades i impostos

en les discussions entre bambolines que aquestes properes setmanes teixiran els ministres de Finances de l'eurozona, l'Eurogrup, per produir una proposta als caps de Govern.

Si, al final, aquesta segona factura d'una gran crisi torna a recaure exclusivament sobre els ciutadans de cada país, és a dir desproporcionadament sobre italians i espanyols, la condemna serà dura i llarga. Tant com perquè molts acabin posant en qüestió el conjunt del projecte.

El debat està plantejat en termes de solidaritat, en la terminologia de Pedro Sánchez, Giuseppe Conte i Emmanuel Macron, el repartiment dels costos entre tots els socis europeus; i de responsabilitat nacional, segons els principis d'Àngela Merkel i Mark Rutte, el rescat i la condemna.

Com que la victòria tendeix a decantar-se gairebé sempre del costat de qui té la clau de la caixa forta, les apostes estan ara a favor de la segona opció. Ja va passar així en la crisi financera, la primera fase de la crisi de l'euro. Si es repeteix l'episodi, als perdedors els espera un llarg període, molts anys, d'aspres discussions sobre retallades i impostos.

Molts confien encara que, entre aquell ombrívol futur i la sortida òptima que propugnen els líders del Sud, Europa encara sabrà parir un escenari intermediari que eviti l'esclat i permeti continuar avançant. S'haurà de veure.●

